

ETYKA WYDAWNICZA

Zasady etyki wydawniczej mające na celu przeciwdziałanie nieuczciwym praktykom publikacyjnym, przyjęte i stosowane przez Wydawnictwa AGH, są zgodne z wytycznymi Komitetu ds. Etyki Publikacyjnej COPE (Committee on Publication Ethics):

<https://publicationethics.org/>

ZASADY OBOWIĄZUJĄCE WYDAWCĘ

- **Kontrolowanie standardów etycznych:** Wydawca czuwa nad przestrzeganiem obowiązujących standardów wydawniczych i zasad etyki wydawniczej oraz zapobiega praktykom niezgodnym z przyjętymi standardami.
- **Zasada *fair play*:** Publikowane prace oceniane są wyłącznie pod względem merytorycznym. Rasa, płeć, wyznanie, pochodzenie, obywatelstwo czy przekonania polityczne autorów w żaden sposób nie wpływają na ocenę tekstów.
- **Kryteria przyjmowania tekstów do publikacji:** Wydawca decyduje, które teksty zostaną opublikowane. Przy przyjmowaniu tekstów do publikacji brane są pod uwagę opinie recenzentów dotyczące wartości naukowej pracy, oryginalności ujęcia problemu oraz przejrzystości wyводу.
- **Zasada poufności:** Wydawca nie ujawnia osobom nieupoważnionym żadnych informacji na temat zgłaszanych do publikacji prac. Osobami upoważnionymi do posiadania tych informacji są: autor, wyznaczeni recenzenci, redaktorzy oraz inne osoby uczestniczące w procesie wydawniczym.
- **Przeciwdziałanie konfliktom interesów:** Nieopublikowane teksty nie mogą być bez pisemnej zgody autorów wykorzystywane przez pracowników wydawnictwa ani żadne inne osoby uczestniczące w procesie wydawniczym.
- **Wycofanie publikacji:** Wydawca ma prawo wycofać publikację po jej wydaniu, jeżeli:
 - istnieją dowody świadczące o braku wiarygodności wyników badań i/lub fałszowaniu danych, jak również w przypadku popełnienia niezamierzonych błędów (np. błędy metodologiczne, błędy w obliczeniach);
 - praca nosi znamiona plagiatu bądź narusza zasady etyki wydawniczej.

ZASADY OBOWIĄZUJĄCE REDAKTORA NAUKOWEGO PUBLIKACJI ZBIOROWYCH

- **Kryteria przyjmowania tekstów do publikacji:** Redaktor naukowy decyduje, które materiały zostaną opublikowane. Przy przyjmowaniu tekstów do publikacji zbiorowej brane są pod uwagę: wartość naukowa pracy, oryginalność ujęcia problemu oraz przejrzystość wyводу.
- **Zasada rzetelności naukowej:** Redaktor naukowy dba o rzetelność naukową publikowanych prac. W celu jej zachowania może nanosić stosowne zmiany i poprawki. W przypadku podejrzeń o nieuczciwe praktyki (plagiat, fałszowanie wyników badań) zobowiązany jest podjąć decyzję o wycofaniu tekstu z publikacji zbiorowej.
- **Zasady autorstwa pracy:** Obowiązek upewnienia się, że osoby mające wkład w powstanie publikacji akceptują jej kształt po redakcji naukowej, leży po stronie redaktora naukowego zgłaszającego publikację do wydawcy.
- **Wycofanie tekstu:** Redaktor naukowy ma prawo wycofać tekst z publikacji, jeżeli:
 - istnieją dowody świadczące o braku wiarygodności wyników badań i/lub fałszowaniu danych, jak również w przypadku popełnienia niezamierzonych błędów (np. błędy w obliczeniach, błędy metodologiczne);
 - praca nosi znamiona plagiatu bądź narusza zasady etyki wydawniczej.

ZASADY OBOWIĄZUJĄCE AUTORA

- **Zasada rzetelności naukowej:** Autor zobowiązany jest do rzetelnego opisu wykonanych prac badawczych oraz obiektywnej interpretacji wyników. Prace powinny zawierać informacje umożliwiające identyfikację źródeł danych, a także powtórzenie badań. Niezgodne z zasadami etyki wydawniczej prezentowanie i interpretowanie danych oraz wyników badań jest niedopuszczalne i skutkować może wycofaniem tekstu.
- **Zasada oryginalności pracy:** Autor może zgłaszać do publikacji wyłącznie własne, oryginalne teksty. Wykorzystane w publikacji badania i/lub informacje innych naukowców powinny być oznaczone w sposób wskazujący, że jest to cytat. Plagiat czy fałszowanie danych są niedopuszczalne.
- **Zasada udostępnienia danych:** Autor poproszony o przedstawienie nieprzetworzonych wyników badań wykorzystanych w tekście zobowiązany jest zapewnić dostęp do tych danych, także jakiś czas po opublikowaniu pracy.
- **Zasady autorstwa pracy:**
 - Autorzy zgłaszający do publikacji teksty wieloautorskie mają obowiązek ujawnić wkład poszczególnych autorów w jego powstanie (z podaniem afiliacji autorów oraz informacji, kto jest autorem koncepcji, założeń, metod, protokołu itp. wykorzystanych przy tworzeniu tekstu).
 - Wszystkie osoby wymienione w pracy jako autorzy lub współautorzy powinni mieć faktyczny udział w jej powstawaniu. Również wszystkie osoby, które miały wpływ na ostateczny kształt pracy, powinny zostać wymienione jako współautorzy. *Ghostwriting* i *guest authorship* świadczą o nierzetelności naukowej – wszelkie wykryte ich przypadki powinny być demaskowane, włącznie z powiadomieniem odpowiednich podmiotów, takich jak instytucje zatrudniające autora, towarzystwa naukowe, stowarzyszenia edytorów naukowych itp.
- **Zasada rzetelności źródeł:** Autor zobowiązany jest wymienić w bibliografii załącznikowej publikacje, które zostały przez niego wykorzystane przy tworzeniu tekstu.
- **Zasady dotyczące błędów w opublikowanych pracach:** Jeśli autor odkryje znaczące błędy lub nieścisłości w swoim tekście, zobowiązany jest niezwłocznie powiadomić o tym wydawcę w celu skorygowania zaistniałych błędów przy kolejnym wydaniu lub dodruku.

ZASADY OBOWIĄZUJĄCE RECENZENTA

- **Współpraca z zespołem redakcyjnym:** Recenzent recenzuje pracę na zlecenie wydawnictwa. W ten sposób ma wpływ na decyzje podejmowane przez wydawnictwo. Może także, w porozumieniu z autorem, wpływać na ostateczny kształt i doskonalenie publikowanej pracy.
- **Zasada terminowości:** Recenzent zobowiązany jest dostarczyć recenzję w ustalonym terminie. Jeżeli z jakichś względów (merytorycznych, braku czasu itp.) nie jest w stanie dotrzymać terminu bądź podjąć się recenzji, powinien niezwłocznie poinformować o tym wydawcę.
- **Zasada poufności:** Wszystkie recenzowane prace oraz ich recenzje mają charakter poufny. Ujawnianie prac i/lub osobom trzecim jest niedopuszczalne (z wyjątkiem osób, które biorą udział w procesie wydawniczym).
- **Zasada zachowania standardów obiektywności:** Recenzja powinna mieć charakter obiektywny. Personalna krytyka autora pracy jest niestosowna. Wszystkie uwagi recenzenta powinny zostać odpowiednio merytorycznie uargumentowane.
- **Zasada rzetelności źródeł:** Recenzent, jeśli zachodzi taka potrzeba, powinien wskazać odpowiednie prace związane z tematyką tekstu niezacytowane przez autora. Recenzent powinien wskazać i zgłosić wydawcy wszelkie istotne podobieństwa recenzowanego tekstu do innych prac.
- **Zasada przeciwdziałania konfliktowi interesów u recenzenta:** Recenzent nie może wykorzystywać recenzowanej pracy do swoich osobistych potrzeb i korzyści. Nie powinien również oceniać tekstu, w przypadku, kiedy może występować konflikt interesów z autorem.